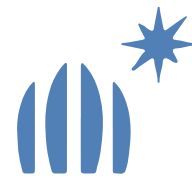


# Catalunya Cristiana



Setmanari d'informació  
i de cultura religiosa  
ANY XLI | NÚM. 2110  
2,90 € | 1 MARÇ 2020



Pont Vell sobre el Cardener a Manresa i al fons el Centre Internacional d'Espiritualitat dels jesuïtes. / Cova Manresa

EDITORIAL i EN PRIMER PLA (P. 3 i 8-11)

## Exercitar l'esperit

Metodologies per obrir-se a Déu, als altres i al món



P. 22-23

Un jove  
camerunès,  
Premi  
«Mundo  
Negro»



Adrien Coquet

## Cristians madurs

André Malraux, novel·lista francès que patí una vida tràgica, afirmava de manera general: «El segle XXI o serà místic o no serà.» Per la seva banda, el teòleg alemany Karl Rahner, des de l'òptica específicament cristiana, suggeriria el mateix pensament: «L'home religiós de demà serà un místic, una persona que ha experimentat alguna cosa, o no podrà seguir essent cristià. El cristià de demà serà místic o no serà cristià.» Passats ja dos decennis d'aquest segle XXI, aquesta afirmació esperançadora té una constatació evident: avui, arreu s'intensifiquen les mostres d'interiorització, devoció, d'adoració, de conreu del silenci. Els agnòstics o els ateus tenen una vida interior, fins i tot alguns parlen d'una espiritualitat sense Déu.

Ara, caldria estudiar ben bé què entenien els pensadors esmentats al principi per «mística» i «místic», uns termes que, en el llenguatge contemporani se solen associar erròniament a persones selectes, o potser desarelades de la vida ordinària. Segons la mare Cristina Kaufmann, carmelita i mestra d'espiritualitat, la mística és sovint «no sentir» «no experimentar». I santa Teresa de Calcuta va veure interrompudes, dolorosament, les seves experiències místiques fins al final dels seus dies. L'historiador de l'espiritualitat Melquíades Andrés sostenia que el místic és senzillament «el cristià madur».

Els cristians tenim dos punts de

referència fonamentals: l'Evangelí i la vida comunitària. Per tant, la qualitat de l'experiència interior, de la mística cristiana, es constata per la fidelitat al missatge de Jesucrist, per les obres de misericòrdia i per la inserció personal en la vida comunitària. Jesús deia: «Pels seus fruits els coneixereu.» La interiorització és molt més autèntica com més irradia i més es tradueix en un estil de vida abnegat i joiós. El cristià per ser-ho veritablement ha de trobar un acompanyament i un àmbit comunitari on expressar i alimentar la seva fe. I el no cristià també ha de veure com la seva experiència interior es tradueix en compromís solidari.

En el Primer Pla d'aquest número presentem tres mètodes per cultivar la interioritat des de l'òptica cristiana: els Exercicis espirituals ignasians, els Curses de Cristiandat i els Tallers d'Oració i Vida. Tots tres ofereixen mètode per descobrir Aquell que és la Font de Vida. Però ho fan des de l'acompanyament i el realisme.

Fa uns mesos, un subscriptor de *Catalunya Cristiana* em va suggerir: davant l'actual panorama social, cultural i polític, per què no feu una secció que es tituli «Bastir ponts»? La iniciem aquesta setmana a les pàgines 20-21, ara que el qui la va suggerir, el meu pare, Jaume Aymar Monton (Barcelona, 18/04/1929-15/02/2020), acaba de morir. Que ell, que ens ha precedit en el senyal de la fe, ens ajudi a bastir ponts. JAR

# Espiritualitat entrenada

**Els Exercicis espirituals ignasians, els  
Cursets de Cristiandat i els Tallers  
d'Oració i Vida ofereixen mètodes per  
descobrir la Font de Vida**



«Sense la connexió amb Déu, font i origen del que som, la nostra capacitat d'estimar i servir s'exhaureix de seguida», diu Xavier Melloni, que acompanya Exercicis a la Cova de Manresa.

**XAVIER MELLONI**  
«Els Exercicis espirituals són vàlids per a totes aquelles persones que tenen la necessitat i el coratge d'entrar dintre seu»

Sant Ignasi de Loiola, el servent de Déu Eduardo Bonnín i el pare Ignacio Larrañaga són, cadascun en la seva època, homes que van fer una experiència forta de Déu. Amb generositat, van voler plasmar un mètode que es pogués transmetre a les generacions successives que servís per crear les condicions per poder fer aquesta trobada amb Déu. Els Exercicis espirituals ignasians, els Cursets de Cristiandat i els Tallers d'Oració i Vida neixen en moments històrics molt diferents però mantenen un mateix propòsit: santificar la pròpia existència.

Cal aclarir, però, que per adoptar qualsevol d'aquestes eines cal una disposició prèvia: «Els Exercicis són vàlids per a totes aquelles persones que tenen la necessitat i el coratge d'entrar dintre seu», aclareix el jesuïta Xavier Melloni, que acompanya Exercicis a la Cova de Manresa, on Ignasi de Loiola va idear-los. «Confiança i generositat, són les actituds requerides. Parlem d'obertura, de disponibilitat a deixar-se prendre per Déu per configurar l'experiència que es donarà. Només així podem ser transcendits i depassats més enllà de nosaltres però a través de nosaltres mateixos. Déu ens necessita per poder actuar», continua Melloni.

«Els Cursets de Cristiandat estan

pensats per a persones que no han fet una experiència de Déu, que no han descobert aquest Déu íntim, interior», indica Domingo Torres, president del Moviment de Cursets de Cristiandat a la diòcesi de Barcelona, amb un centenar d'integrants. La flama d'aquests Cursets es va originar en un petit grup a Palma de Mallorca l'estiu de 1944 format pel laic Eduardo Bonnín Aguiló, el sacerdot Sebastià Gayà Riera i el bisbe Joan Hervàs Benet. «Aquestes persones van acollir la inspiració de l'Esperit Sant per iniciar els Cursets. Van reprendre les Peregrinacions Nacionals (que ja es feien abans de la guerra civil) i van preparar un pelegrinatge a Santiago de Compostel·la que tenia una espiritualitat determinada», recorda Torres. La voluntat de donar continuïtat al que es va viure en aquest pelegrinatge portà els promotors a donar forma al primer Curset de Cristiandat que es va realitzar el gener de 1949 a Mallorca amb un mètode i una línia teològica que es mantindrà en el decurs dels anys.

«L'objectiu dels Tallers d'Oració i Vida és pensar, sentir, actuar, viure i estimar com ho feia Jesús. La pregunta que ens acompanya durant el taller i la resta de la vida és "què faria Jesús en el meu lloc?"», comparteix Pu-

ri Vilar, responsable d'aquests Tallers d'evangelització ideats per Ignacio Larrañaga. Aquest franciscà caputxí va iniciar-los el 1984 a Amèrica Llatina ajudat per un grup de laics i comptant amb el bagatge previ dels encontres *Experiència de Déu* que havia estat fent deu anys abans al Brasil. Vilar va conèixer el P. Larrañaga el 2011 a Costa Rica: «Era un gran humanista i pedagog. Els trets de Jesús es reflectien en ell després de tota una vida dedicada a difondre l'amor i a fer que la persona fos feliç.»

### Metodologies dispars

Els Exercicis espirituals ignasians proposen fer «un procés d'obertura a Déu que permet obrir-se als altres i al món en dues direccions simultànies: rebre de Déu per donar-se als altres. Som receptacles de la Font que contínuament es vessa en nosaltres per tal que nosaltres ens puguem vessar envers els altres», argumenta Melloni. Aquest procés, que pot practicar-se en un recés apartat o en la vida ordinària, té un recorregut per les anomenades *Quatre Setmanes*: «La primera, per situar-me on soc i posar ordre on hi ha desordre; la segona, per escoltar la crida que Déu em fa; la tercera, per assumir que aquesta crida comporta la mort de l'ego; la quarta, per obrir-se a la fecunditat d'aquesta mort.»

Segons Melloni, «una vegada s'ha comprès aquest dinamisme, les adaptacions i traduccions són múltiples, perquè la clau dels Exercicis és la personalització. Es tracta que ajudin cada persona en el lloc on es troba i amb el llenguatge que pugui entendre». Una de les claus, en un context d'acceleració i distracció, és crear les condicions «per aturar-se a descobrir la irrepetibilitat d'un mateix i descobrir la vocació personal, és a dir, el nucli des del qual lliurar-se als altres». «Els Exercicis introdueixen un temps i un ritme diferent del tipus de vida que portem —prosegueix Melloni—. Sense detenció és impossible escoltar i deixar-se fer. Per deixar-se fer, cal deixar de fer. Només així podem aprendre una altra manera de fer: des del centre del que som, no des de les nostres perifèries. I des del nostre centre, aleshores podrem anar a les perifèries de la nostra societat, però sense perdre el nostre centre. Ens cal la capacitat d'estar en silenci enmig del soroll per poder interpretar els signes que contínuament ens arriben però que no tenim temps de desxifrar.»

Els Cursets de Cristiandat es realitzen durant tres dies en un retir acompanyats per un equip de laics i un o més sacerdots. Els cursetistes són persones que s'han identificat prèviament i que, després d'un acompanyament i d'haver mostrat voluntat d'obrir-se al transcendent, demanen poder participar-hi. Consten de quatre etapes ben marcades: «Primer cal fer una anàlisi pròpia de consciència i preguntar-se qui soc jo i què faig amb la meua vida. Després hi ha un moment de proclamació, és a dir, d'adonar-se com s'ha establert el projecte de vida i quin acompanyament s'ha tingut. El tercer moment, l'anomenem conversió, on hi ha testimonis molt emotius de persones que expliquen el que ha significat la seva trobada amb el Senyor. Aquí apareixen els pilars de la fe: Jesucrist, l'Església, els sagraments... I el darrer moment és el de la projecció, és a dir, descobrir que aquest interior que s'ha remogut hi ha possibilitats de tirar-lo endavant», relata Torres.

Sovint, els assistents demanen continuar aquest camí de fe més enllà dels dies de retir i, llavors, s'ofereix l'acompanyament del Moviment Cursets de Cristiandat en el propi ambient del cursetista (ja sigui la parròquia, els amics, el món de la cultura, el de la feina...). «El camí de la fe no es pot viure individualment, ha de ser en comunitat. Oferim petits grups o comunitats a les diòcesis, anomenats *ultreias*. L'important no és ser molts, sinó les experiències de Déu que s'han pogut generar al llarg de tota la història dels Cursets i possibilitar que les persones trobin el seu camí», defensa Torres.

Els Tallers d'Oració i Vida tenen com a eixos la Bíblia i Jesús. «En la pedagogia dels Tallers s'ensenya als talleristes a fer servir la Bíblia i a convertir-la en una eina per a tots els dies perquè és Paraula viva. L'altra clau és que Crist és el centre», explica Vilar, que també subratlla la part experimental: «No és un mètode teòric, per això s'anomena *taller*: s'aprèn a pregar pregant, es tracta de convertir la pregària en vida i la vida en pregària.» En aquest sentit, «s'introdueixen unes modalitats de pregària diferents en cada sessió que s'adapten a cada persona i estat d'ànim en què es trobi».

La durada del Taller és de quinze setmanes, repartides en una trobada setmanal de dues hores. A banda, es proposa treball per fer a casa i «poder fer la vivència durant els set dies següents a la sessió, aquí és on el taller



El palmèsà laic Eduardo Bonnín (1917-2008) va promoure els Cursets de Cristiandat. A la imatge, amb sant Joan Pau II.



Els Tallers d'Oració i Vida del P. Larrañaga han estat impartits a parròquies, presons i organitzacions diverses.



**DOMINGO TORRES**  
«El carisma dels Cursets de Cristiandat és una gràcia de l'Esperit Sant orientada per al bé de l'Església, dels homes i del món»

**PURI VILAR**  
«L'objectiu dels Tallers d'Oració i Vida és pensar, sentir, actuar, viure i estimar com ho feia Jesús»

es converteix en vida». Vilar no dubta a assenyalar que el Taller «és alliberador, amb un missatge del P. Larrañaga que ajuda a guarir ferides, que tots tenim, i dona eines per relativitzar» i també «ajuda els assistents a comprometre's amb Déu, amb un mateix i amb els altres».

#### Acompanyants compromesos

Probablement, el sant de Loiola poc podia imaginar la vigència i extensió universal dels Exercicis que va idear al segle XVI. «Com a cristians, accedim a nosaltres mateixos a partir de la persona de Jesús, però, en tant que Jesús és l'encarnació de Déu en l'ésser humà, tot ésser humà és lloc de Déu, encara que ho expressi amb altres paraules», assegura Melloni. I per això destaca l'oportunitat que significa recórrer les Quatre Setmanes: «Tots els éssers humans estem cridats a descobrir que la nostra existència és el do que tenim per poder-nos lliurar a partir del que som. Només tenim vida quan la lliurem, perquè la vida és irradiació i comunicació, no autopossessió.»

Certament, la novetat i l'impacte que van representar els Cursets en el moment que van néixer tenen molt a veure amb la difusió posterior als cinc continents: «Els primers laics i capellans de la Península que assistien als Cursets a Mallorca els portaven amb entusiasme a les seves diòcesis (València, Madrid...). També el personal de les bases aèries nord-americanes que hi havia a l'Estat espanyol els van introduir als Estats Units o sacerdots missioners que van portar aquesta manera d'evangelitzar», observa Torres. De fet, a l'actualitat hi ha una coordinació europea i mundial d'aquest Moviment. «El carisma dels Cursets va ser i és una gràcia de l'Esperit Sant orientada per al bé de l'Església, dels homes i del món», conclou Torres.

19.500 responsables dels Tallers d'Oració i Vida a tot el món, anomenats guies, donen una idea de la dimensió d'aquest mètode: «Som persones que hem fet un Taller i que ens va ajudar tant, va ser tan enriquidor i alliberador i la seva espiritualitat va ser tan profunda, que vam decidir continuar», reviu Vilar. Cada guia ha rebut una formació específica durant un any i mig i imparteix, habitualment, dos Tallers l'any: «Un guia ha d'intentar copiar els trets de Jesús i els pilars bàsics són la humilitat, ser persones orants i l'amor i la fraternitat.» En aquest sentit, un dels accents dels guies és el temps de pregària (la *Sagrada Mitja Hora* diària, un recés mensual i uns exercicis anuals).